

Onderwerp Flitsbezorgdiensten
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14050

Bijlage(n) --

Ons kenmerk 358125-2023

Datum 22-11-2023

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

In onze Detailhandels- en horecavisie Ruimte voor Retail kondigden wij in 2021 maatregelen aan om de negatieve effecten van flitsbezorgdiensten te minimaliseren. Met deze brief informeren wij u over hoe het fenomeen flitsbezorging zich in Groningen de afgelopen tweeënhalf jaar heeft gemanifesteerd, en over hoe wij omgingen (en om willen) gaan met deze nieuwe vorm van bedrijvigheid in de ‘on-demandmarkt’.

Er is de afgelopen jaren veel gediscussieerd en gepubliceerd over de opkomst van flitsbezorgbedrijven. Deze snelle boodschappendiensten maakten in het voorjaar van 2021, midden in de coronacrisis, een vliegende start in Groningen met het distribueren van levensmiddelen. Dat doen ze vanuit een zogenaamde ‘dark store’: een ‘last mile’ distributiecentrum voor online bestellingen die per scooter, e-bike of speed pedelec bij de klant worden bezorgd.

We zien nu, ruim twee jaar na de opening van de eerste vestigingen, dat deze specifieke bedrijfstak zich na een turbulente start razendsnel heeft geconsolideerd. Het merendeel van de vestigingen is dan ook alweer verdwenen uit het Groningse straatbeeld. Er is in de gemeente Groningen nog maar één flitsbezorgdienst actief met het bezorgen van boodschappen vanuit twee locaties - één aan de Oosterstraat in de binnenstad en één in winkelcentrum Paddepoel. Ook het bedrijfsmodel is aangepast. Zo is de bezorgtermijn van tien minuten losgelaten en combineren bezorgers bestellingen, waardoor het aantal fietsbewegingen is afgenomen.

Flitsbezorging in Groningen

In eerste instantie werden de drie flitsbezorgbedrijven die in Groningen actief waren gedreven door de noodzaak om zo snel mogelijk te groeien en kozen zij voor de beschikbare locaties in de binnenstad.

Later verspreiden zij zich ook over andere winkelgebieden. In de tabel hieronder staat een overzicht van alle ‘dark stores’ in de gemeente Groningen en hun huidige status.

Ontwikkeling flitsbezorging Gemeente Groningen

Bedrijf	Locatie	Geopend - gesloten	Status
Gorillas	Oude Ebbingestraat 40	mei 2021 – juni 2023	
Gorillas	Leonard Springerlaan 5	mei 2022 – september 2023	
Flink	Oosterstraat 52	juni 2021	
Flink	Winkelcentrum Paddepoel	november 2021	
Flink	De Mérodelaan 2	tijdelijke vestiging 2022	
Getir	Oosterkade	april 2022 – september 2023	
Getir	Winkelcentrum Paddepoel	april 2022 – mei 2022	

Oorzaken neergang flitsbezorging

Ineens waren ze er in het voorjaar van 2021, de flitsbezorgers die in luttele minuten boodschappen aan huis bezorgden. Maar zo snel als ze kwamen, zo snel verdwenen ze ook weer. Sinds hun intrede kregen ze dan ook de nodige tegenvallers te verwerken. Zo stelde uw raad in 2022 een voorbereidingsbesluit vast wat het openen van nieuwe flitsbezorgdiensten verbod. In 2023 heeft uw raad opnieuw een voorbereidingsbesluit m.b.t. de flitsbezorgdiensten vastgesteld. Dit besluit geldt nog tot november 2024. Aanvragen omgevingsvergunning ten behoeve van flitsbezorgdiensten worden aangehouden.

Daarnaast werd met de aanpassing van de APVG het toe-eigenen van de openbare ruimte voor het parkeren van bezorgvoertuigen op de stoep beperkt. Met deze maatregelen gaf u een belangrijk signaal af. Ze benadrukten dat de verblijfskwaliteit, gastvrijheid en leefbaarheid van onze winkelstraten en -gebieden voorop moeten staan. Flitsbezorgdiensten en bedrijven met een vergelijkbaar businessmodel (zoals ‘dark kitchens’) zijn door hun focus op bezorgsnelheid en door hun uitstraling juist contrair aan deze doelstellingen.

Naast ons ingezette gemeentelijk instrumentarium spelen de marktomstandigheden een belangrijke rol. Door de slechte macro-economische vooruitzichten, stijgende rente en het haperende imago van de flitsbezorgers, werden investeerders terughoudend. Supermarkten besloten de samenwerking met flitsbezorgers te beëindigen. Veel klanten gingen na de gedoofde coronapandemie weer zelf naar de winkel. Bovendien kent Groningen een hoge supermarktdichtheid: er is altijd wel een winkel dichtbij. Ook de hogere prijs van online boodschappen doen speelt mee: veel consumenten zijn door de inflatie genooddaakt te bezuinigen op levensmiddelen.

Uitgangspunten beleid

Hoewel er bestaansrecht lijkt te zijn voor snelle levering van levensmiddelen en een deel van de consumenten gewend is geraakt aan snelle bezorging, zien we vooral een nichemarkt. Daarmee vervalt op dit moment de urgentie voor specifieke planologische regulering. Echter, zodra de actualisatie van het omgevingsplan voor de binnenstad aan de orde is, zullen wij flitsbezorgdiensten alsnog meenemen. Daarbij hanteren wij de volgende uitgangspunten.

Geen detailhandel, maar bedrijf

Uit meerdere bestuursrechtelijke uitspraken is het afgelopen jaar gebleken dat een flitsbezorgdienst vanuit een dark store niet gekwalificeerd kan worden als detailhandel. De gemeente Groningen neemt dit standpunt over met als belangrijkste argumenten:

- Er is geen sprake van de uitstalling van goederen ten verkoop, omdat de artikelen via internet of de app worden besteld en verkocht;
- De goederen in de dark store worden daar hoofdzakelijk opgeslagen met het oog op de bezorging daarvan;
- De goederen worden niet in de dark store gestald om deze te tonen aan kopers die het pand bezoeken;
- Het ten verkoop aanbieden, het bestellen en het betalen van de koopsom vindt niet in het pand plaats, maar online;
- De levering van de verkochte goederen aan de kopers vindt niet plaats vanuit het pand, omdat de boodschappen bij de klant thuis worden afgeleverd;
- Ook met een aangepaste bedrijfsvoering, zoals click-and-collect-service, is geen sprake van detailhandel. De click-and-collect-service is weliswaar een activiteit die onder de definitie van detailhandel valt, maar dit is niet de kern van het concept van een flitsbezorgdienst. Het pand wordt voornamelijk gebruikt als opslag- en distributiepoint voor de flitsbezorgdienst.

Volledigheidshalve merken we op dat dit standpunt wordt ingenomen in de verwachting dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de hiervoor genoemde bestuursrechtelijke uitspraken zal bevestigen.

Nu we flitsbezorging niet meer als detailhandel karakteriseren, blijft de bestemming 'bedrijven' over. We gaan daarom de activiteit 'flitsbezorging' faciliteren om zich te vestigen op onze bedrijventerreinen. Dat betekent dat flitsbezorgbedrijven niet thuishoren in de binnenstad en onze andere winkelcentra. Voor de bestemmingen 'Centrum 2' en 'Gemengd' in de binnenstad sluiten we deze bedrijfsfunctie daarom vanaf nu uit. Hiermee creëren we voorzienbaarheid voor deze bedrijfstak. Dat betekent ook dat de vestigingen aan de Oosterstraat en op Winkelcentrum Paddepoel op zoek moeten gaan naar een nieuwe passende locatie.

Conclusie

Uit het vorenstaande blijkt dat het risico op vestiging van flitsbezorgers in de binnenstad of op andere ongewenste plekken met bestemmingen die detailhandel mogelijk maken niet meer bestaat. Flitsbezorgdiensten vallen niet meer onder het begrip detailhandel. Er bestaat dan ook geen aanleiding meer om verder beleid te formuleren om vestiging op deze ongewenste plekken (bijvoorbeeld winkelstraten) te voorkomen.

Volgvel 3

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.